

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm IV. Clericos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](#)

ijs vnitæ sunt, Monachorum dicuntur, non Vicariorum. Ceterum pro ipso iure Vicaria-tus retinendo, aut recuperando, ipsemet Vi-carius ager, si intitulatus est, vt docet Syl-ver. Vicarius, q.2. dicto 4.

QVÆRIT hic Gl. ver. Episcopi: Vtrum in constituendo Vicario perpetuo non tantum nominatio Rectoris principalis interuenire debeat, sed etiam consensus patroni? In primis consentiunt DD. si parochialis Ecclesia vnta sit prælaturæ, seu beneficio electio, in institutione Vicarij, patroni consensum requirendum non esse: quia is per vniōnem, saltem si cum eius consensu facta fuerit, censemur amississe ius præsentandi, nisi id specialiter sibi reseruarit, vt docet h̄c Innocent. Gl. ver. Episcopi, Lapus in Clem. vn. hoc 4 tit. & docui lib. 4. tr. 2. c. 9.n.9. Sed in alijs casibus quæstio procedit, vt si v. g. propter amplitudinem parochiæ, constituta sit capella seu Ecclesia filialis, principaliori seu matrici subiecta, ita vt in ea Vicarius à principali Rectore cum Episcopi approbatione ponendus sit; vtrum etiam patroni consensus & præsentatio requiratur. Negatiū respōdet Gl. h̄c, ver. Episcopi. Sed contrarium colligitur ex c. 3. de Ecclesiis ædific. vbi id docet Gl. ver. Rectoris, Alanus, Innocentius & Antō. super hoc c. Lapus, & Zabarella in Clem. vn. hoc tit. Syl. cit. q.2. dicto 3. Nam patrono competit præsentare ad titulum parochiæ à se fundatæ, dotatae, aut ædificatae; Vicarius autem in parochia in perpetuum institutus canonicum titulum acquirit (saltem utilem: nam directus titulus est penes Rectorem principalem.) Ergo à patrono præsentari debet: Vel potius ab utroque, id est, cùm Rectore principali, tum patrono, præsentabitur Episcopo.

CAPITVLVM IV.

Clericos.

P A R A P H R A S I S.

Permitte non debet, vt Vicarius alium sibi Vicarium substituere possit.

S U M M A R I U M.

1. *Vicarius, et si perpetuus, non potest alium Vicarium perpetuum substituere; potest tamen temporalem.*
2. *Vicarius temporalis, si solus officio non sufficit, potest sibi adiungere cooperarem; non potest autem alteri totum Vicarii officium demandare.*
3. *Vicarius alium sibi similem Vicarium substituere prohibetur.*

Disputant h̄c Canonistæ, an, vniuersim loquendo, Vicarius Vicarium substituere prohibeat? Resp. & Dico I. Vicarius etiamsi perpetuus sit ac titulum habeat, non potest alium Vicarium perpetuum instituere. De hac assert. nemo dubitat: Quandoquidem neque ipsemet Parochus seu Rector ordinarius Ecclesiæ talēm Vicarium instituere possit, cūm per seipsum deseruire debet, exceptis casibus iure concessis, iuxta c. extit. pandæ, 30. §. Qui verò de prob.

Dico II. Vicarius perpetuus non prohibetur Vicarium temporalem ad tempus breue ex caula iusta substituere, tradendo illi totum officium seu administrationem suam. Ita docet Hostiensis hoc tit. n.5, Anton. in fine huius c. Zabarella in cit. Clem. vn. q.11. Nam Vicarius perpetuus veluti ordinariam curam & iurisdictionem habet, vt notavit Innoc. in c. seq. arg. l.2. C. de officio eius, qui vicem alicuius Iudicis, vel Præsidis obtinet. Ergo sicuti alijs parochiis, seu curatis, ita & ipsi concessum est, propter necessariam absentiam, vel infirmitatem alium sibi idoneum sacerdotem ad tempus breve substituere. Si autem impedimentum diu duraturum sit, Episcopus admonendus erit, vt interim Vicarii constituant, arg. c. c. c. cum ex eo, de elect. in d.

QVÆRES: Quod tempus breve, vel longum censiū debet. Resp. Si curatus ultra duos menses à parochia absesse debet, necesse est, vt ab Ordinario licentiam habeat, & Vicarium eiusdem auctoritate constitutum relinquat, vt expressè habetur in Trid. sell. 23. c. 1. de reform. Sin autem praesens sit Curatus, attamen infirmitate detentus, probabile

bile est, quod etiam ultra duos menses Vicarij, v.g. Cooperatoris sui operâ uti possit, totum ei officium suum commendando, & consilijs suis adiuuando. Si autem impedimentum diu, v.g. pluribus mensibus duraturum sit, Ordinarium certiore reddere debet Curatus.

2. Dico III. Vicarius qui titulum non habet, sed ad tempus ab Episcopo constitutus est, (v.g. dum parochus in studijs versatur, donec Sacerdos factus sit, professionem in Religione fecerit, aut ob senium, aliamque infirmitatem ineptus vitam finierit) talis, inquam, Vicarius temporalis, si officium solus explorare non possit, Cooperatorem seu Coaductorem p̄ficiere non prohibetur: sed totum Vicariæ officium alteri demandare nequit, spectato communi iure. Ita ex communione Sanchez lib. 3. disp. 3. n. 2. & 15. Ratio reddi debet, quia tanta, & non maior commēdandi, aut substituendi potestas Vicario temporali ab Ordinario concessa censetur. Et confirmatur inde: Quia sicuti delegatus ad universitatem causarum, cum quasi ordinariam seu æquiparatum ordinariam iurisdictionem habeat, unam vel alteram causam, aut partem iurisdictionis delegare potest, yti colligitur ex l. 1. §. ab eo. ff. Quis, & à quo, & docet Gl. communiter recepta in l. à iudice, 5. ver. non habet, C. de Iudicijs, Gl. in c, cum causam, ver. delegatus, de appellat. Ita etiam Vicarius temporalis, cum & ipse quasi ordinaria iurisdictione, videlicet sibi concessa, ac veluti commendata vtatur, ideo & ipsi alteri non totum officium, sed partem eius ex causa iusta commendandi potestas permissa censetur. Limita assertione: quod Ordinarius instituens in parochia Vicarium, etiam temporalem, seu amobilem permittat ipsi facultatem, ob causam necessariæ absen-
tia, vel infirmitatis, ad breue tempus aliud substituere, totum ipsi officium suum commendando. Qua de re lege, quæ dixi lib. 5. tr. 6. c. 10. assert. 6. n. 13.

3. NOTANDVM. Vicarius alium similem sibi Vicarium substituere prohibetur. Si enim perpetuus est, alium perpetuum Vi-

carius instituere nequit: cum idem titulus Vicariæ ad duos spectare non possit. Si autem temporalis Vicarius est, alium, etiam temporalem, Vicarium substituere nequit; nisi ex licentia ab Ordinario expressè, vel tacite accepta: adeo ut non suo, sed potius Ordinarij iure & auctoritate alium substituat. At vero Vicarius perpetuus, etiam suopte, seu proprio iure ad tempus modicum, & ob causam iustam Vicarium substituere potest, ut dictum est.

CAPITVLUM V.

Sua.

Vicarius Papæ iurisdictionem extra Urbem exercere non potest, nisi ei specialiter concessum sit. Quare literæ iustitiae ab ipso imperatæ ad loca prouinciarum Romanarum, quæ est inter Capuanam & Pisianam prouincias, subreptitiae censeri debent, præsertim si ipsem Pontifex in particulari sua prouincia commoretur.

De Vicario Urbis Romæ, qui siue præsente, siue recedente Pontifice, constitutus est, nihil certum dici posse, annotauit hic Ioann. Andreas, n. 7. Quia eius potestas pender ex voluntate & commissione Papæ. Ait vero P. Gregor Tholosanus in syntagm. iuris, lib. 47. c. 35. n. 9. Quod Vicarius Papæ non tantum in Urbe Roma, sed in tota diœcesi Romana iurisdictionem ecclesiasticam in Clericos, & Religiosos, qui exempti non sunt, exerceat. Plura de Vicario Urbis legere potes apud Francisc. de Paquinis de potest. Capitulo sede vacante, p. 2. princ. q. 10. n. 35.

CAPITVLUM VLT.

Ex parte.

Vicarij perpetui in suis Ecclesiis personaliter residere, & ad sacerdotium promoueri per fructum subtractionem compelluntur. Ratio est: quia curam animarum, ac veluti curatum beneficium obtinent.

Nunc vero Vicarij perpetui, si intra annum, post pacificam vicariæ possessionem,

D d d d legiti-